

KONWENCJA EUROPEJSKA O MIĘDZYNARODOWYM ARBITRAŻU HANDLOWYM

sporządzona w Genewie dnia 21 kwietnia 1961 r.

(Dz. U. Nr 40 z dnia 17 listopada 1964 r., poz. 270)

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 21 kwietnia 1961 r. sporządzona została w Genewie Konwencja europejska o międzynarodowym arbitrażu handlowym.

Po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że wymieniona Konwencja jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 13 lipca 1964 r.

(Tekst Konwencji zamieszczony jest w załączniku do niniejszego numeru).

ZAŁĄCZNIK

KONWENCJA EUROPEJSKA O MIĘDZYNARODOWYM ARBITRAŻU HANDLOWYM

Niżej podpisani,

należycie upoważnieni,

zebrani pod auspicjami Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych,

stwierdziwszy, że 10 czerwca 1958 r. na Konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie

międzynarodowego arbitrażu handlowego podpisana została w Nowym Jorku Konwencja o uznawaniu i

wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych,

pragnąc współdziałać w rozwoju handlu europejskiego przez usuwanie, w miarę możliwości, niektórych trudności w działaniu międzynarodowego arbitrażu handlowego w stosunkach między osobami fizycznymi i prawnymi różnych krajów europejskich,

uzgodnili następujące postanowienia:

Artykuł I.

Zakres stosowania Konwencji.

1. Konwencja niniejsza ma zastosowanie:

a) do umów o arbitraż, zawieranych w celu rozstrzygnięcia sporów wynikających przy dokonywaniu transakcji handlu międzynarodowego między osobami tak fizycznymi, jak i prawnymi, które w chwili zawierania takich umów mają stałe miejsce zamieszkania bądź swoją siedzibę w różnych umawiających się państwach;

b) do procesów i orzeczeń arbitrażowych opartych na umowach, o których mowa w ustępie 1 punkt "a" niniejszego artykułu.

2. Dla celów niniejszej Konwencji pojęcie:

a) "umowa o arbitraż" oznacza klauzulę arbitrażową w umowie pisemnej lub osobną umowę o arbitraż (zapis na arbitraż) podpisane przez strony lub zawarte w wymianie listów, telegramów lub zawiadomień dalekopisem. W stosunkach między państwami, których ustawodawstwa nie wymagają formy pisemnej dla umowy o arbitraż, pojęcie to oznacza każdą umowę zawartą w formie dozwolonej przez te ustawodawstwa;

b) "arbitraż" oznacza rozpoznawanie sporów tak przez arbitrów, mianowanych dla każdej oddzielnej sprawy (arbitraż ad hoc), jak i przez stałe instytucje arbitrażowe;

c) "siedziba osoby prawnej" oznacza miejsce, gdzie znajduje się przedsiębiorstwo osoby prawnej, która zawarła umowę o arbitraż.

Artykuł II.

Zdolność osób prawnych prawa publicznego do poddawania się arbitrażowi.

1. W wypadkach przewidzianych w ustępie 1 artykułu 1 niniejszej Konwencji osoby prawne, które według prawa mającego do nich zastosowanie uważane są za "osoby prawne prawa publicznego", mają możliwość zawierania umów o arbitraż.
2. Przy podpisaniu lub ratyfikacji niniejszej Konwencji albo przystąpieniu do niej każde umawiające się państwo będzie mogło oświadczyć, że ogranicza powyższą możliwość warunkami podanymi w oświadczeniu.

Artykuł III.

Możliwość wyznaczania cudzoziemców na arbitrów.

Dla rozpoznawania sporów przewidzianych niniejszą Konwencją cudzoziemcy mogą być wyznaczani na arbitrów.

Artykuł IV.

Organizacja procesu arbitrażowego.

1. Strony umowy o arbitraż mogą według swojego uznania:

a) przewidzieć poddawanie sporów do rozstrzygnięcia stałej instytucji arbitrażowej; w takim wypadku rozpoznawanie sporów będzie następowało zgodnie z regulaminem takiej instytucji;

b) przewidzieć poddawanie sporów do rozstrzygnięcia przez arbitraż dla danej sprawy (arbitraż ad hoc) i w takim wypadku strony mogą w szczególności:

i) wyznaczyć arbitrów albo ustalić sposób ich wyznaczania na wypadek powstania sporu;

ii) oznaczyć miejsce sądu arbitrażowego;

iii) ustanowić reguły postępowania, których mają przestrzegać arbitrzy.

2. Jeżeli strony przewidziały poddanie mogących wyniknąć między nimi sporów rozpoznaniu arbitrażu ad hoc i jeśli w ciągu 30 dni od daty powiadomienia pozwanego o przekazaniu sprawy na arbitraż jedna ze stron nie wyznaczyła swego arbitra, to, jeżeli strony nie przewidziały inaczej w umowie o arbitraż, arbitra tej strony wyznacza na żądanie drugiej strony przewodniczący właściwej izby handlowej w kraju, gdzie strona, która omieszkała wyznaczyć arbitra, zamieszkuje lub ma swoją siedzibę w chwili wystąpienia z żądaniem arbitrażu. Ustęp niniejszy ma zastosowanie również do zmiany arbitrów wyznaczonych przez jedną ze stron lub przez przewodniczącego wyżej wspomnianej izby handlowej.

3. Jeżeli strony przewidziały poddawanie mogących wyniknąć między nimi sporów do rozstrzygnięcia przez arbitraż ad hoc, złożony z jednego arbitra lub z kilku arbitrów, a umowa o arbitraż nie zawiera wymienionych w ustępie 1 niniejszego artykułu danych, niezbędnych dla zorganizowania procesu arbitrażowego, to o ile strony nie doszły w tej sprawie do porozumienia i z zastrzeżeniem co do wypadku, o którym mowa w ustępie 2, odpowiednie kroki będą powzięte przez arbitra lub arbitrów już wyznaczonych. Jeżeli strony nie doszły do porozumienia co do wyznaczenia jednoosobowego arbitra albo jeżeli wyznaczeni arbitrzy nie mogli osiągnąć jednomyślności co do kroków, które powinny być powzięte, to, jeżeli strony uzgodniły miejsce arbitrażu, powód może zwrócić się o podjęcie tych kroków, według swego wyboru, albo do przewodniczącego właściwej izby handlowej właściwej dla miejsca arbitrażu obranego przez strony, albo do przewodniczącego izby handlowej właściwej dla miejsca, w którym pozwany zamieszkuje lub ma swoją siedzibę w chwili wystąpienia o skierowanie sprawy do arbitrażu. Jeżeli strony nie doszły do porozumienia co do miejsca arbitrażu, to powód może zwrócić się według swego wyboru albo do przewodniczącego izby handlowej właściwej dla miejsca, w którym pozwany zamieszkuje lub ma swoją siedzibę w chwili wystąpienia o skierowanie sprawy do arbitrażu, albo do Komitetu Specjalnego, którego skład i charakter działania zostały określone w załączniku do niniejszej Konwencji. Jeżeli powód nie skorzystał z uprawnień, przyznanych mu w niniejszym ustępie, z uprawnień tych mogą skorzystać pozwany lub arbitrzy.

4. Przewodniczący lub Komitet Specjalny, do którego skierowano prośbę, mogą, zależnie od prośby:

a) wyznaczyć arbitra jedynego, jeśli to zostało uzgodnione między stronami, arbitra-przewodniczącego, superarbitra lub arbitra trzeciego;

b) spowodować zastąpienie arbitra lub arbitrów wyznaczonych w innym trybie, niż przewidziany w ustępie 2 niniejszego artykułu;

c) oznaczyć miejsce arbitrażu, przy czym rozumie się, że arbitrzy mogą obrać inne miejsce arbitrażu;

d) ustanowić albo wprost, albo przez powołanie się na regulamin dowolnie wybranej stałej instytucji arbitrażowej reguły postępowania, których powinni przestrzegać arbitrzy, jeżeli ci w braku porozumienia stron sami nie ustanowili reguł tego postępowania.

5. Jeżeli strony przewidziały poddawanie mogących wyniknąć między nimi sporów do rozstrzygnięcia przez stałą instytucję arbitrażową, ale jej nie oznaczyły i nie osiągnęły porozumienia w tej kwestii, to powód może zwrócić się o oznaczenie tej instytucji stosownie do przepisów ustępu 3 niniejszego artykułu.

6. Jeżeli w umowie arbitrażowej nie ma wskazania co do tego, w jakiego rodzaju arbitrażu - w stałej instytucji arbitrażowej czy w arbitrażu ad hoc - spór pomiędzy stronami powinien być rozstrzygnięty i jeżeli w tej sprawie strony nie doszły do porozumienia, to o rozstrzygnięciu tej kwestii powód może zwrócić się stosownie do przepisów ustępu 3 niniejszego artykułu. Przewodniczący właściwej Izby Handlowej lub Komitet Specjalny mogą albo odesłać strony do stałej instytucji arbitrażowej, albo wezwać strony do wyznaczenia swych arbitrów w terminie wskazanym przez przewodniczącego Izby Handlowej lub Komitet Specjalny i do powzięcia w tymże terminie kroków niezbędnych dla zorganizowania procesu arbitrażowego. W ostatnim przypadku mają zastosowanie ustępy 2, 3 i 4 niniejszego artykułu.

7. Jeżeli w ciągu 60 dni od chwili otrzymania prośby o wypełnienie jednej z funkcji wyliczonych w ustępach 2, 3, 4, 5 i 6 niniejszego artykułu przewodniczący izby handlowej, do którego zwrócono się stosownie do przepisów jednego z wyżej wymienionych ustępów, nie podejmie odpowiednich kroków, wnioskodawca może zwrócić się do Komitetu Specjalnego o przejęcie funkcji, które nie zostały wykonane.

Artykuł V.

Zarzut niewłaściwości arbitrażu.

1. Zarzut niewłaściwości arbitrażu powinna strona zgłosić w sądzie arbitrażowym nie później od wniesienia przez nią zarzutów co do istoty sprawy, jeśli zarzut niewłaściwości jest oparty na nieistnieniu umowy o arbitraż, jej nieważności lub utraceniu przez nią mocy; zarzut niewłaściwości oparty na tym, że kwestia sporna przekracza umocowanie arbitrów, powinien być zgłoszony, skoro tylko w toku postępowania arbitrażowego zostanie postawiona kwestia, która według mniemania strony zgłaszającej zarzut niewłaściwości przekracza granice kompetencji arbitrów. Zarzut niewłaściwości zgłoszony w późniejszych stadiach postępowania arbitrażowego może być uwzględniony, jeżeli arbitraż uzna przyczynę uchybienia terminu za usprawiedliwioną.

2. Wspomnianych w ustępie 1 zarzutów przeciwko właściwości arbitrażu, jeżeli nie zostały one zgłoszone w ustanowionych w tym ustępie terminach, nie można wysuwać w późniejszym stadium postępowania arbitrażowego ani też w sądzie państwowym w toku postępowania dotyczącego czy to rozpoznania sprawy co do istoty, czy to wykonania orzeczenia arbitrażowego. Powyższe ma zastosowanie, o ile chodzi o zarzuty dotyczące kwestii, których wysunięcie jest pozostawione swobodnemu uznaniu stron z mocy prawa zastosowanego przez arbitraż albo z mocy prawa podlegającego zastosowaniu przez właściwy sąd państwowy zgodnie z normą kolizyjną kraju sądu. Decyzja arbitrażu o uchybieniu terminu może być jednak zaskarżona do sądu państwowego.

3. Sąd arbitrażowy, przeciw któremu zgłoszono zarzut niewłaściwości, nie powinien uchylać się od rozpoznania sprawy i ma prawo sam orzec co do swojej właściwości albo co do istnienia lub ważności umowy o arbitraż lub kontraktu, którego częścią składową jest ta umowa, z tym jednak, że takie orzeczenie sądu arbitrażowego może być następnie zaskarżone do właściwego sądu państwowego zgodnie z prawem kraju sądu.

Artykuł VI.

Właściwość sądów państwowych.

1. Zarzut niewłaściwości sądu państwowego, uzasadniony istnieniem umowy o arbitraż i zgłoszony w sądzie państwowym, w którym wszczęła sprawę jedna ze stron umowy o arbitraż, powinien być zgłoszony pod rygorem utraty prawa do tego zarzutu wskutek upływu terminu, przed lub jednocześnie z podniesieniem zarzutów co do istoty sprawy, w zależności od tego, czy ustawodawstwo kraju sądu uważa zarzut niewłaściwości za kwestię prawa procesowego, czy materialnego.

2. Przy orzekaniu w kwestiach istnienia lub ważności umowy o arbitraż sądy państwowe umawiających się państw, jeśli idzie o zdolność stron do działań prawnych, powinny kierować się prawem mającym zastosowanie do stron, a co do innych kwestii:

a) prawem, któremu strony poddały umowę o arbitraż;

b) w braku wskazań w tym względzie - prawem kraju, w którym powinno być wydane orzeczenie;

c) w braku wskazania co do prawa, któremu strony poddały umowę o arbitraż, oraz jeśli w chwili, gdy ta kwestia została przedłożona do rozstrzygnięcia przez sąd państwowy, nie można ustalić, w którym kraju orzeczenie arbitrażowe powinno być wydane - prawem, mającym zastosowanie na mocy normy kolizyjnej sądu państwowego, w którym wszczęto sprawę.

Sąd, w którym wszczęto sprawę, może nie uznać umowy o arbitraż, jeżeli według prawa jego kraju dany spór nie może być przedmiotem rozpoznania arbitrażowego.

3. Jeżeli jedna ze stron umowy o arbitraż zapoczątkowała postępowanie arbitrażowe, to sąd państwowy, do którego zwróciłaby się następnie druga strona z powództwem w tym samym przedmiocie lub w kwestii nieistnienia, nieważności lub utracenia mocy umowy o arbitraż, powinien odroczyć wydanie orzeczenia w kwestii właściwości arbitrażu do czasu wydania orzeczenia arbitrażowego co do istoty sprawy, chyba że sąd państwowy miałby dostatecznie ważne powody od odstąpienia od tej zasady.

4. Żądania jednej ze stron wydania przez sąd państwowy zarządzeń tymczasowych lub zabezpieczających nie należy uważać ani za sprzeczne z umową o arbitraż, ani za przekazanie sprawy sądowi państwowemu do rozstrzygnięcia co do istoty sprawy.

Artykuł VII.

Prawo właściwe.

1. Strony mogą, według swego uznania, oznaczać za wspólną zgodą prawo, które arbitrzy mają stosować przy rozstrzyganiu sporu co do istoty. W razie nieoznaczenia przez strony prawa, które należy stosować, arbitrzy stosują prawo, wskazane przez normę kolizyjną, uznaną przez arbitrów za odpowiednią dla danego wypadku. W obu wypadkach arbitrzy kierują się postanowieniami kontraktu i zwyczajami handlowymi.

2. Arbitrzy wydają orzeczenie na zasadzie słuszności (jako *amisables compositeurs*), jeżeli strony tak się umówiły i jeżeli prawo właściwe na to zezwala.

Artykuł VIII.

Uzasadnienie orzeczenia.

Uważa się, że w umowie o arbitraż strony uzgodniły, że uzasadnienie orzeczenia arbitrażowego jest niezbędne, chyba że strony:

a) umówiły się wyraźnie, że orzeczenie nie powinno być uzasadnione, albo

b) obrały procedurę arbitrażową, według której uzasadnianie orzeczenia arbitrażowego nie jest przyjęte, a żadna ze stron nie zażądała przed zakończeniem ustnej rozprawy lub w braku ustnej rozprawy - przed sporządzeniem orzeczenia arbitrażowego, aby orzeczenie było uzasadnione.

Artykuł IX.

Uchylenie orzeczenia arbitrażowego.

1. Uchylenie w jednym z państw będących stroną niniejszą Konwencji orzeczenia arbitrażowego podlegającego Konwencji stanowi przyczynę odmowy uznania lub wykonania tego orzeczenia w innych państwach stronach niniejszej Konwencji tylko wówczas, gdy to uchylenie orzeczono w Państwie, w którym lub według prawa którego orzeczenie to zostało wydane i tylko z jednego z następujących powodów:

a) strony umowy o arbitraż były według prawa mającego do nich zastosowanie pod jakimkolwiek względem niezdolne do działań prawnych bądź umowa ta jest nieważna według prawa, któremu strony ją poddały, lub, w braku wskazówek w tym względzie, według prawa kraju, w którym wydano orzeczenie; albo

b) strona, żądająca uchylenia orzeczenia, nie była należycie powiadomiona o wyznaczeniu arbitra lub o postępowaniu arbitrażowym albo z innych przyczyn nie mogła złożyć swych wyjaśnień; albo

c) orzeczenie zostało wydane w sporze nie objętym zapisem na arbitraż lub nie podpadającym pod zasięg klauzuli arbitrażowej w umowie albo zawiera rozstrzygnięcie w kwestiach wykraczających poza granice zapisu na arbitraż lub klauzuli arbitrażowej; jednakże, jeżeli postanowienia orzeczenia arbitrażowego w kwestiach objętych zapisem na arbitraż lub klauzulą arbitrażową dają się oddzielić od postanowień w kwestiach nie objętych takim zapisem lub klauzulą, to część orzeczenia arbitrażowego, która zawiera postanowienie w kwestiach objętych zapisem na arbitraż lub klauzulą arbitrażową, może nie zostać uchylona; albo

d) skład zespołu arbitrażowego lub procedura arbitrażowa nie były zgodne z umową stron, a w braku umowy nie były zgodne z postanowieniami artykułu IV niniejszej Konwencji.

2. W stosunkach między państwami-stronami niniejszej Konwencji, które są jednocześnie stronami Konwencji nowojorskiej z 10 czerwca 1958 r. o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych, ustęp 1 niniejszego artykułu ogranicza stosowanie artykułu V ustęp 1 punkt "e" Konwencji nowojorskiej jedynie do wypadków, przewidzianych w ustępie 1 artykułu IX niniejszej Konwencji.

Artykuł X.

Postanowienia końcowe.

1. Niniejsza Konwencja jest otwarta do podpisania lub przystąpienia przez kraje będące członkami Europejskiej Komisji Gospodarczej i kraje przyjęte do Komisji z głosem doradczym stosownie do punktu 8 postanowień określających mandat tej Komisji.

2. Kraje, mogące uczestniczyć w niektórych pracach Europejskiej Komisji Gospodarczej zgodnie z punktem 11 postanowień określających mandat tej Komisji, mogą zostać stronami umawiającymi się niniejszej Konwencji przez przystąpienie do niej po jej wejściu w życie.

3. Konwencja będzie otwarta do podpisania do dnia trzydziestego pierwszego grudnia roku tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego pierwszego. Po tym dniu będzie ona otwarta do przystępowania.

4. Niniejsza Konwencja podlega ratyfikacji.

5. Ratyfikacja Konwencji lub przystąpienie do niej następuje przez złożenie Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych odpowiedniego aktu.

6. Przy podpisaniu lub ratyfikacji niniejszej Konwencji lub przy przystępowaniu do niej każda strona umawiająca się składa Generalnemu Sekretarzowi Organizacji Narodów Zjednoczonych listę izb handlowych i innych instytucji jej kraju, których przewodniczący będą pełnili funkcje powierzone artykułem IV niniejszej Konwencji przewodniczącym właściwych izb handlowych.

7. Postanowienia niniejszej Konwencji nie naruszają ważności umów wielostronnych i dwustronnych o arbitrażu, które umawiające się Państwa zawarły lub zawrą w przyszłości.

8. Niniejsza Konwencja wchodzi w życie z dniem dziewięćdziesiątym po złożeniu dokumentów ratyfikacji lub przystąpienia przez pięć spośród krajów wspomnianych w ustępie 1 niniejszego artykułu. W stosunku do każdego kraju, który ratyfikuje niniejszą Konwencję lub przystępuje do niej w czasie późniejszym, Konwencja niniejsza uzyskuje moc z dziewięćdziesiątym dniem po złożeniu przez dany kraj dokumentu ratyfikacji lub przystąpienia.

9. Każda umawiająca się strona może wypowiedzieć niniejszą Konwencję pisemnym oświadczeniem skierowanym do Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych. Wypowiedzenie stanie się skuteczne po upływie okresu dwunastu miesięcy od otrzymania przez Sekretarza Generalnego wymienionego wyżej oświadczenia.

10. Jeżeli po wejściu w życie niniejszej Konwencji liczba stron umawiających się, na skutek wypowiedzeń, okazałaby się mniejsza niż pięć, niniejsza Konwencja utraci moc od dnia, kiedy ostatnie z wypowiedzeń stanie się skuteczne.

11. Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych będzie zawiadamiał kraje wspomniane w ustępie 1 oraz kraje, które na podstawie ustępu 2 niniejszego artykułu stały się stronami umawiającymi się, o:

a) oświadczeniach dokonanych zgodnie z ustępem 2 artykułu II;

b) ratyfikacjach Konwencji i o przystąpieniach do niej zgodnie z ustępami 1 i 2 niniejszego artykułu;

c) zawiadomieniach otrzymanych zgodnie z ustępem 6 niniejszego artykułu;

d) datach wejścia w życie niniejszej Konwencji zgodnie z ustępem 8 niniejszego artykułu;

e) wypowiedzeniach zgodnie z ustępem 9 niniejszego artykułu;

f) utracie mocy niniejszej Konwencji zgodnie z ustępem 10 niniejszego artykułu.

12. Po dniu trzydziestym pierwszym grudnia tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego pierwszego roku oryginał niniejszej Konwencji zostanie oddany na przechowanie Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, który dostarczy należycie uwierzytelnione odpisy każdemu z krajów, o których mowa w ustępach 1 i 2 niniejszego artykułu.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie do tego upelnomocnieni, podpisali niniejszą Konwencję.

Sporządzono w Genewie dnia dwudziestego pierwszego kwietnia tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego pierwszego roku w jednym egzemplarzu w językach angielskim, francuskim i rosyjskim, przy czym wszystkie trzy teksty są na równi autentyczne.

Załącznik

Skład i tryb działania Komitetu Specjalnego przewidzianego w artykule IV Konwencji.

1. Komitet Specjalny przewidziany w artykule IV Konwencji składa się z dwóch członków zwyczajnych i przewodniczącego. Jednego z członków zwyczajnych wybierają izby handlowe lub inne instytucje wyznaczone - zgodnie z ustępem 6 artykułu X Konwencji - przez państwa, w których w chwili otwarcia Konwencji do podpisania istnieją narodowe komitety Międzynarodowej Izby Handlowej i które w chwili wyborów są stronami Konwencji.

Drugiego członka wybierają izby handlowe lub inne instytucje wyznaczone - zgodnie z ustępem 6 artykułu X Konwencji - przez państwa, w których w chwili otwarcia Konwencji do podpisywania nie ma komitetów narodowych Międzynarodowej Izby Handlowej, a które w chwili wyborów są stronami Konwencji.

2. Osoby, które - zgodnie z przewidzianymi poniżej w ustępie 7 warunkami - mają wykonywać obowiązki przewodniczącego Komitetu Specjalnego, wybrane są przez izby handlowe lub inne instytucje, tak jak to jest przewidziane w ustępie 1 niniejszego załącznika.

3. Izby Handlowe lub inne instytucje, o których mowa w ustępie 1 niniejszego załącznika, wybierają w tym samym czasie i zgodnie z wyżej wymienionymi warunkami zastępców przewodniczących i zastępców członków zwyczajnych Komitetu Specjalnego na wypadek ich czasowej niemożności pełnienia obowiązków.

Jeżeli jeden z przewodniczących lub jeden z członków zwyczajnych trwale nie może pełnić swych obowiązków lub ustępuje, jego zastępca staje się przewodniczącym bądź członkiem zwyczajnym, a grupa izb handlowych lub innych instytucji, która wybrała zastępcę, który został przewodniczącym lub członkiem zwyczajnym, wybiera nowego zastępcę.

4. Pierwsze wybory Komitetu odbędą się w ciągu dziewięćdziesięciu dni po złożeniu piątego dokumentu ratyfikacji lub przystąpienia. W tych wyborach mogą także uczestniczyć izby handlowe i inne instytucje krajów, które podpisały Konwencję, ale nie zostały jeszcze jej stronami. Gdyby dokonanie wyborów we wspomnianym czasokresie okazało się niemożliwe, stosowanie ustępów 3-7 artykułu IV Konwencji ulegnie przesunięciu do czasu przeprowadzenia wyborów, o których mowa.

5. Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 7 członkowie Komitetu Specjalnego są wybierani na okres czterech lat. Nowe wybory odbywają się w ciągu pierwszych sześciu miesięcy czwartego roku, licząc od daty poprzednich wyborów. Jeśli wybory nowych członków Komitetu nie dadzą wyników, poprzednio wybrani członkowie pełnią swe obowiązki w dalszym ciągu aż do wyboru nowych członków.

6. Wyniki wyborów członków Komitetu Specjalnego podaje się do wiadomości Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, a ten zawiadamia państwa, o których mowa w ustępie 1 artykułu X niniejszej Konwencji, i państwa, które stały się stronami umawiającymi się na podstawie ustępu 2 artykułu X.

Sekretarz Generalny zawiadamia te kraje również o ewentualnym przesunięciu stosowania i o wejściu w zastosowanie ustępów 3-7 artykułu IV Konwencji zgodnie z ustępem 4 niniejszego załącznika.

7. Osoby wybrane na przewodniczącego pełnią swe obowiązki kolejno, każda z nich w ciągu lat dwóch. Powierzenie funkcji przewodniczącego jednej z osób, wybranych w warunkach przewidzianych w ustępie 2, w ciągu pierwszego okresu dwuletniego po wejściu w życie Konwencji następuje w drodze losowania.

Następnie funkcja przewodniczącego powierzona zostaje na nowy okres dwuletni osobie wybranej na przewodniczącego przez inną grupę krajów niż grupa, która wybrała przewodniczącego pełniącego swe obowiązki w ciągu bezpośrednio poprzedzającego okresu dwuletniego.

8. Przewidziane w ustępach 3-7 artykułu IV Konwencji wnioski do Komitetu Specjalnego kieruje się do Sekretarza Wykonawczego Europejskiej Komisji Gospodarczej. Sekretarz Wykonawczy kieruje te wnioski najpierw do członka Komitetu Specjalnego wybranego przez inną grupę krajów, niż grupa, która wybrała przewodniczącego pełniącego swe obowiązki w chwili podania wniosku. Sekretarz Wykonawczy przekazuje rozstrzygnięcie zaproponowane przez członka, do którego najpierw się zwrócił, drugiemu członkowi Komitetu i, jeżeli ten je zaaprobuje, to rozstrzygnięcie uważane jest za postanowienie Komitetu i jako takie zostaje podane przez Sekretarza Wykonawczego do wiadomości wnioskodawcy.

9. Jeżeli dwaj członkowie Komitetu Specjalnego, do których zwrócił się Sekretarz Wykonawczy, nie osiągają porozumienia w drodze korespondencyjnej, Sekretarz Wykonawczy Europejskiej Komisji Gospodarczej zwołuje zebranie Komitetu Specjalnego do Genewy, w celu próby doprowadzenia do jednomyślnego postanowienia co do przedłożonego wniosku. W braku jednomyślności postanowienie Komitetu zapada większością głosów i zostaje podane przez Sekretarza Wykonawczego do wiadomości wnioskodawcy.

10. Wydatki związane ze współdziałaniem Komitetu Specjalnego w sprawie załatwiania sporu, leżącego w zakresie stosowania niniejszej Konwencji, wykląda wnioskodawca i są one wliczane do kosztów postępowania.